

Μια συνάντηση με τη «Γίδα»

Το θεατρικό φέρνει το κοινό, αντιμέτωπο με τα κοινωνικά όρια ανοχής, με τα «ώς εκεί και μη παρέκει»

Της Νόνας Μολέσκη

Όσο και να μίκρυνε ο κόσμος, όσο κι αν υπάρχει εύκολη πρόσβαση στα πολιτιστικά προϊόντα και γεγονότα της οικουμένης, είναι σημαντικό να μεταφυτεύονται πράγματα στο δικό μας, ντόπιο έδαφος. Πολλοί από τους Κύπριους βλέπουν θέατρο στο εξωτερικό, στην Αθήνα, στο Λονδίνο, αλλού, αλλά το ανέβασμα ενός σπουδαίου έργου κάποιου διεθνούς βεληνεκού συγγραφέα έχει διαφορετική βαρύτητα, καθώς αποτελεί για μας τους θεατές γεγονός του ομαδικού μας πολιτιστικού βίου, μια κοινή εμπειρία, ένα σημείο αναφοράς στο οποίο μπορούμε να προσφεύγουμε στους θεατρικούς μας

διαλόγους. Κι όταν λέμε για μια θεατρική παράσταση «παγκύπρια πρώτη», είναι σαν να μιλάμε για παγκόσμια πρωτιά, τηρουμένων των αναλογιών. Έτσι, παρόλο που ο Έντουαρντ Άλμπι σόκαρε τον

κόσμο το 2000 με τη «Γίδα» του, η δική μας σειρά ήρθε μόλις τώρα. Ο σκηνοθέτης Μάριος Μεττής αποφάσισε ότι είμαστε πια έτοιμοι για μια συνάντηση με τη «Γίδα» και ο Χρίστος Γιάγκου, ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Διόνυσου, συγκάτενευσε.

Υποψιάζομαι ότι κάποιες ανησυχίες για το πώς θα εκλάβει ο θεατής την υπόθεση της «Γίδας» υπήρχαν, εξ ου και η προοικονομία της στις συνεντεύξεις του Μεττή και στο πρόγραμμα της παράστασης. Ο Μάρτιν, ο καθόλα καθώς πρέπει στέλεχος της κοινωνίας, ο διακεκριμένος αρχιτέκτονας, ο ανοιχτόμυαλος διανοούμενος, ο καλός οικογενειάρχης, ερωτεύεται μια γίδα. Της δίνεται ψυχικά και σωματικά. Η «κανονική» του ζωή ξεθωριάζει μπροστά σ' αυτά που του συνέβηκαν, οι καθημερινές λεπτομέρειές της χάνονται από τη μνήμη του. Το μυστικό φουντώνει και απαιτεί να αποκαλυφθεί, μ' όλη τη σοκαριστική κυριολεξία του. Κι όμως, η

πνευματώδης ευφυΐα του Άλμπι έγκειται στη μεταφορικότητα του έργου του, που έχει στόχο να φέρει τα πρόσωπα του έργου και, μέσω τους, το κοινό, αντιμέτωπο με τα κοινωνικά όρια ανοχής, με τα «ως εκεί και μη παρέκει». Η παράλληλη γραμμή της υπόθεσης, με τον ομοφυλόφιλο έφηβο γιο της οικογένειας και την επιφανειακή, όπως αποκαλύπτεται, αποδοχή του από τους γονείς του, χρησιμοποιείται από τον συγγραφέα για την ολοκλήρωση του σχεδίου του να «ξύσει» τον καθωσπρεπισμό και την δήθεν ανεκτικότητα της κοινωνίας, να εξετάσει το βάθος της αγάπης, να δει τι απομένει, όταν όλα γκρεμίζονται.

Η γραφή του Άλμπι είναι πηγή συνεχούς απόλαυσης, είναι εύστοχη σε κάθε άτάκα, είναι αγέρωχα τολμηρή στην κατάκτηση απίστευτα δύσκολων ψυχολογικών στόχων. Ο Μάριος Μεττής είχε μπροστά του τον πολύ δύσκολο στόχο να μεταφέρει αυτά τα χαρακτηριστικά του κειμένου στην παράστασή του και το κατάφερε σε εντυπωσιακό μεγάλο βαθμό. Η παράσταση ξεκινά σ' ένα άνετο και ομαλό περιβάλλον. Η Μαρίνα Χατζηλουκά επιλέγει το λευκό χρώμα, με ροζ και λιλά παστέλ πινελιές, για να κάνει τον ερχόμενο χαλασμό του οικογενειακού μικρόκοσμου αναπάντεχα εντυπωσιακό. Οι ηθοποιοί χειρίζονται το προ φοβερών ανακαλύψεων κείμενο (σε

πολύ λειτουργική μετάφραση του Ερρίκου Μπελιέ) με άνεση και φυσικότητα, προβάλλοντας το χιούμορ, την οικειότητα των σχέσεων, το κοινωνικό στάτους, τη διανοούμενη απλότητα, όλα σε λευκά, ροζ, και λιλά αποχρώσεις, μέχρι που ο αποπροσανατολισμός του Μάρτιν (Αντρέας Βασιλείου) στο τόσο οικείο του περιβάλλον αφήνει τις σκιές να πλανώνται.

Ο Βασιλείου, που κατά την πρώτη ματιά, δεν μοιάζει και τόσο με τη μορφή του Μάρτιν, όπως θα την φανταζόμουν, αν έμενα μόνη με το κείμενο, χτίζει τον ρόλο του με προσεκτικά βήματα και τον περνά επιτυχώς μέσα από τον παραλογισμό των καταστάσεων σε τραγικές κορυφώσεις. Η Έρικα Μπεγέτη ως Στήβι έχει εξαιρετικές στιγμές, όταν το πρόσωπό της παγώνει σε μια απόλυτη απόγνωση, όμως οι υπογραμμισμένα απότομες εναλλαγές πικρόχολου σαρκασμού και οργίλων ξεσπασμάτων οδηγούν σε πιο κωμικά αποτελέσματα απ' ό,τι το ορίζει η στιλιστική του κειμένου.

Ο καλός όσο και στην «Ευρυδίκη» Βασίλης Βασιλάκος ως Ρος πετυχαίνει να αποδώσει την επικριτική ματιά της κοινής γνώμης όσον αφορά τις περιπέτειες του Μάρτιν. Και ο καλός όσο και στον «Έχο του όπλου» Αντρέας Κουτσόφτας παίζει τον ρόλο του με μέτρο και εκφραστικότητα.

Η γραφή του Άλμπι είναι πηγή συνεχούς απόλαυσης, είναι εύστοχη σε κάθε άτάκα, είναι αγέρωχα τολμηρή στην κατάκτηση απίστευτα δύσκολων ψυχολογικών στόχων.